ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ғуломов Суҳроб Рустамович дар мавзуи «Мазмун ва хусусиятҳои педагогии истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар таълими веб-дизайнерҳои оянда», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D011100 – Информатика (6D011102 – Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) пешниҳод шудааст

Рақамикунонии соҳаҳои ҳаёти ҷомеа ва тағйир ёфтани талаботи бозори меҳнат масъалаи бознигарии муҳтавои таҳсилоти касбиро ба миён гузоштааст. Дар чунин шароит омода намудани веб-дизайнероне, ки дар баробари донишҳои технологӣ дорои тафаккури эҷодӣ, малакаи лоиҳакашӣ ва қобилияти фаъолияти мустақилона мебошанд, аҳаммияти махсус пайдо мекунад. Аз ин мавқеъ, мавзуи таҳқиқоти Ғуломов Суҳроб Рустамович мубрам буда, ба масъалаи воқеии илмҳои педагогӣ муайян намудани шароит ва роҳҳои самарабахши истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар таълими касбӣ нигаронида шудааст.

Ҷиҳати қобили таваҷҷуҳи автореферат дар он ифода меёбад, ки муаллиф истифодаи ТИК-ро танҳо ҳамчун василаи намоиши мавод ё воситаи техникии дарс баррасӣ намекунад. Технологияҳои рақамӣ дар таҳқиқот ҳамзамон ҳамчун муҳити ташкили фаъолияти маърифатӣ, абзори ҳамкории донишҷӯён ва ҷузъи бевоситаи фаъолияти касбии веб-дизайнер маънидод мешаванд. Чунин муносибат барои пайвастани назария, амалиёт ва ташаккули салоҳиятҳои касбӣ заминаи муносиб фароҳам меорад.

Дар автореферат мақсад, вазифаҳо, объект, предмет ва фарзияи таҳқиқот баён гардида, робитаи онҳо бо мазмуни масъалаи илмӣ мушоҳида мешавад. Маводи боби якум ба асосҳои назариявию методологии омодасозии веб-дизайнерон ва вазъи таълими ин самт дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст. Муҳаққиқ дар баробари таҳлили адабиёти ватанӣ ва хориҷӣ ба маҳдудиятҳои мавҷуда, аз ҷумла ниёз ба таҷҳизоти нав, таҷдиди барномаҳои таълимӣ ва таҳкими омодагии амалии омӯзгорон, таваҷҷуҳ намудааст. Ин ҷиҳат ба таҳқиқот хусусияти масъалагузории мушаххас мебахшад.

Дар боби дуюм мазмун ва хусусиятхои педагогии корбурди нармафзорхои сохавӣ шарх ёфта, методикаи «Тартиби таълимии интерактивии веб-дизайн» пешниход мешавад. Арзиши ин методика дар афзалият додан ба омӯзиши фаъол, супоришхои лоихавӣ, хамкории гурӯхӣ, тахияи прототип, санҷиши натича ва баррасии иҷрои вазифахо зохир мегардад. Инчунин, дар фарзияи тахкикот истифодаи «Омӯзиши мобилӣ ва шабакахои иҷтимоӣ барои веб-дизайн» хамчун яке аз шартхои педагогии фаъолгардонии донишҷӯён асоснок карда шудааст. Ба назари мо, чунин гузариш аз азхудкунии ҷудогонаи мавод ба фаъолияти яклухти касбӣ мухимтарин пахлуи методии кор мебошад.

Навгонии илмии дар автореферат пешниходшуда бо тахияи амсилаи педагогӣ, муайян намудани хусусиятхои дидактикии истифодаи ТИК ва ташкили мухити интерактивии омӯзиш алокаманд аст. Дар боби сеюм тавсифи веб-барномаи омӯзишӣ, ки маводи тарроҳии графикӣ ва технологияхои HTML, CSS ва JavaScript-ро муттахид мекунад, ахаммияти амалии ин пешниходхоро равшан месозад. Барнома метавонад барои худомӯзӣ, мустахкамсозии дониш ва иҷрои вазифахои амалӣ истифода шавад.

Эътимоднокии натичахо дар автореферат бо ташкили тахкикоти солхои 2021-2025 ва санҷиши таҷрибавӣ дар Донишгохи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллохи Рӯдакӣ ва Донишкадаи давлатии санъати тасвирӣ ва дизайни Тоҷикистон асоснок карда шудааст. Дар таҷриба 84 донишҷӯ ва 18 омӯзгор иштирок доштаанд. Натичахои овардашуда бехтар шудани донишхои назариявӣ, малакахои амалӣ ва хавасмандии донишҷӯёнро нишон медиханд. Тахкикот дар 12 интишороти муаллиф, аз ҷумла 5 макола дар нашрияхои такризшавандаи КОА, инъикос ёфтааст.

Дар баробари дастовардхои зикршуда, як эроди тавсиявӣ низ ҷой дорад. Хуб мешуд, муаллиф дар автореферат худуди мафхумхои «веб-дизайн», «веб-барномасозӣ» ва «тархрезии интерфейси корбарӣ» боз хам возехтар ҷудо карда, мазмуни салохиятхои касбии мавриди ташаккулро мушаххастар баён мекард. Эроди мазкур характери тавсиявӣ дошта, ба арзёбии мусбати тахкикот таъсири манфӣ намерасонад.

Дар маҷмуъ, автореферати диссертатсияи Ғуломов Сухроб Рустамович кори илмии анҷомёфтаеро муаррифӣ менамояд, ки масъалаи мухимми назария

ва методикаи таълими информатикаро мавриди баррасӣ қарор медихад. Натиҷаҳои пешниҳодшуда аз лиҳози илмӣ ва амалӣ арзишманд буда, мазмуни таҳқиқот ба самти ихтисоси 6D011100 – Информатика (6D011102 – Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) мувофиқат мекунад. Муаллифро метавон сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси мазкур донист.

Мукарриз:
доктори илмҳои педагогӣ, профессори
кафедраи технологияи рақамӣ ва амнияти
киберии Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон: Назаров Аҳтам Пулотович

Телефон: (+992) 908-08-2384

“Имзои профессор А.П. Назаровро тасдиқ мекунам”:
Сардори раёсати кадрхо, коргузорӣ ва корҳои
махсуси “Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон”: Насрудинзода А.Н.

16.11.2026

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ғуломов Суҳроб Рустамович дар мавзуи «Мазмун ва хусусиятҳои педагогии истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар таълими веб-дизайнерони оянда», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D011100-Информатика (6D011102 - Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) пешниҳод шудааст

Мубрамият ва аҳаммияти илмии мавзуъ. Дар шароити босуръат рушдёбандаи иқтисоди рақамӣ ва татбиқи амалии «Солҳои рушди иқтисоди рақамӣ ва инноватсия» (2025-2030), омода кардани мутахассисони баландихтисоси соҳаи технологияҳои иттилоотӣ, аз ҷумла веб-дизайнерҳо, талаботи асосии замони муосир маҳсуб ёфта, мавзуи интихобкардаи унвонҷӯ аз он лиҳоз муҳим аст, ки усулҳои анъанавии таълим дигар талаботи бозори муосири меҳнат ва соҳаи технологиро қонеъ карда наметавонанд. Дар таҳқиқот масъалаи муҳими ҳамгироии донишҳои техникӣ, эҷодӣ ва методологияи навин мавриди омӯзиш қарор гирифтааст.

Муҳтавои асосӣ ва сохтори таҳқиқот. Кор аз муқаддима, се боб, хулосаҳо ва феҳристи адабиёт иборат буда, тамоми паҳлуҳои тайёр кардани веб-дизайнерони ояндаро фаро мегирад.

Боби якум ба асосҳои назариявӣ ва методологии омодасозии касбии веб-дизайнерҳо дар МТОК, омӯзиши платформаҳои таълимӣ (ба монанди Moodle, Google Classroom) ва таҳлили вазъи феълии ин соҳа дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон бахшида шудааст.

Боби дуюм ба гурӯҳбандии нармафзорҳои муосир (HTML, CSS, JavaScript, Figma, Adobe Photoshop, CorelDRAW ва ғайра) ва таҳияи методикаи интерактивии таълим («Тартиби таълимии интерактивии веб-дизайн» – ТТИВД) нигаронида шудааст.

Боби сеюм ба муаррифии веб-барномаи махсуси омӯзишӣ ва натиҷаҳои таҷрибаю озмоишҳои педагогӣ, ки дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ва Донишкадаи давлатии санъати тасвирӣ ва дизайни Тоҷикистон гузаронида шудаанд, бахшида шудааст.

Навгонии илмӣ ва натиҷаҳои амалӣ. Унвонҷӯ дар рафти таҳқиқот як қатор натиҷаҳои назаррас ба даст овардааст: амсилаи консептуалии веб-барномаи омӯзишӣ ва амсилаи педагогии фардикунонии таълим таҳия карда шуда, методикаҳои фаъолсозии тафаккури эҷодӣ ва амалии донишҷӯён дар муҳити рақамӣ пешниҳод гардидаанд.

Самаранокии пешниҳодҳо тавассути озмоишҳои педагогӣ дар гурӯҳҳои озмоишӣ ва назоратӣ санҷида шуда, афзоиши дониши назариявӣ, малакаҳои амалӣ ва ҳавасмандии донишҷӯён бо оморҳои дақиқ собит карда шудааст.

Сарфи назар аз арзиши баланди илмии кор, ду эроди мушаххас ба миён меоянд:

1. Дар автореферат таҳияи «веб-барномаи омӯзишӣ» ҳамчун яке аз дастовардҳои асосии инноватсионӣ нишон дода шудааст. Аммо аз ҷиҳати барномасозӣ ва меъморӣ, мушаххасан гуфта нашудааст, ки ин барнома дар асоси кадом фреймворк ё забонҳо сохта шуда, пойгоҳи додахои он чӣ гуна кор мекунад ва то кадом андоза барои таълими фосилавӣ мутобиқ аст. Зикр кардани ҷузъиёти техникии ин барнома дар қисми амалӣ арзиши амалии корро афзун хохад кард;

2. Муаллиф дар дурнамо ва хулосаҳо дуруст қайд мекунад, ки рушди тафаккури креативии веб-дизайнерҳо муҳим аст ва дар оянда «методикаи баҳодиҳии психологӣ-педагогии тафаккури креативӣ» бояд омӯхта шавад. Бо вуҷуди ин, дар қисми озмоишӣ (ниг. ба ҷадвалҳои натиҷаҳои озмоиш) асосан нишондиҳандаҳои дониши назариявӣ, малакаҳои амалӣ ва ҳавасмандӣ баҳогузорӣ шудаанд, вале худи меъёрҳои равоншиносии рушди тафаккури эҷодӣ дар муҳити виртуалӣ амиқ таҳлил нашудаанд.

Эродҳои зикршуда, арзиши назариявӣ ва амалии таҳқиқотро инкор намекунанд.

Кор бо дарназардошти кушодани мазмуни асосӣ ва сатҳи баланди илмиаш ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D011100 - Информатика (6D011102 - Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) мебошад.

Муқарриз:
доктори илмҳои педагогӣ,
саркотиби илмии Академияи
таҳсилоти Тоҷикистон: Каримзода Мирзобадал

Телефон: (+992) 900-85-35-35

“Имзои М. Каримзодаро тасдиқ мекунам”:
Нозири кадрҳо ва коргузории
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон М. Саидова

16.11.2026

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ғуломов Суҳроб Рустамович дар мавзуи «Мазмун ва хусусиятҳои педагогии истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар таълими веб-дизайнерҳои оянда», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D011100 - Информатика (6D011102 - Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) пешниҳод шудааст.

Ҳангоми арзёбии омодагии веб-дизайнери ҷавон як масъала ҳамеша муҳим аст: оё донишҷӯ пас аз хатми таҳсил метавонад мустақилона аз ғоя то маҳсулоти воқеии веб расад? Мавзуи интихобнамудаи Ғуломов Суҳроб Рустамович маҳз ба ҳамин масъалаи рӯзмарраи таҳсилоти касбӣ пайванд дорад. Автореферат нишон медиҳад, ки муаллиф омӯзиши веб-дизайнро на ҳамчун маҷмуи дарсҳои ҷудогона аз барномаҳои компютерӣ, балки ҳамчун раванди муттасили ташаккули малакаҳои тарроҳӣ, барномасозӣ, санҷиш ва ҳамкорӣ мебинад.

Дар кори пешниҳодшуда аввал вазъи таълими веб-дизайн дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар таҳлил гардида, монеаҳои воқеии рушди он муайян шудаанд: норасоии таҷҳизоти муосир, зарурати навсозии барномаҳо, эҳтиёҷ ба мутахассисони дорои таҷрибаи амалӣ ва дастрасии маҳдуд ба баъзе платформаҳои рақамӣ. Муҳим он аст, ки муҳаққиқ бо зикри мушкилот маҳдуд нашуда, роҳҳои ташкили таълими фаъол ва истифодаи самарабахши имкониятҳои дастрасро пешниҳод мекунад.

Аз назари талаботи касб, диққат ба ҳамбастагии HTML, CSS ва JavaScript ҷолиб аст. Муаллиф онҳоро ҳамчун ҷузъҳои вобастаи омодасозии веб-дизайнер шарҳ медиҳад: сохтори техникӣ, намуди визуалӣ ва фаъолияти интерактивии саҳифа. Илова бар ин, гурӯҳбандии нармафзорҳои касбӣ, аз ҷумла Figma, Adobe Photoshop, CorelDRAW ва системаҳои идоракунии муҳтаво, имконият медиҳад, ки донишҷӯ танҳо ба як воситаи муайян вобаста набошад ва аз чанд абзори корӣ истифода барад.

Паҳлуи амалии арзишманди диссертатсия дар методикаи «Тартиби таълимии интерактивии веб-дизайн» ифода меёбад. Мантиқи он таҳлили масъала, иҷрои лоиҳа, сохтани прототип, таҳияву озмоиш ва баррасии натиҷа бо ҷараёни воқеии сохтани маҳсулоти рақамӣ ҳамоҳанг аст. Тавассути чунин ташкили машғулиятҳо донишҷӯ метавонад на танҳо фармон ё қоидаи барномаро азхуд кунад, балки барои интихоби роҳҳои ҳалли масъала, кор дар гурӯҳ ва арзёбии сифати маҳсули ниҳоӣ масъулият эҳсос намояд.

Шоёни таъкид аст, ки муаллиф веб-барномаи махсуси омӯзиширо таҳия ва ҷорӣ кардааст. Тавре аз автореферат бармеояд, дар он маводи

марбут ба тарроҳии графикӣ, моушн-дизайн, Photoshop, CorelDRAW, инчунин HTML, CSS ва JavaScript ҷой дода шудааст. Ин восита метавонад ба омӯзгор дар ташкили кори мустақилона ёрӣ расонад ва ба донишҷӯ имкони баргаштан ба мавод ва такрори машқҳоро фароҳам орад. Ҳамин хусусият натиҷаҳои таҳқиқотро барои корбурд дар муассисаҳои таълимӣ қобили таваҷҷуҳ месозад.

Ҷанбаи таҷрибавӣ низ ба самти татбиқ алоқаманд аст. Санҷишҳо дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ва Донишкадаи давлатии санъати тасвирӣ ва дизайни Тоҷикистон бо иштироки донишҷӯёни курсҳои сеюм ва чорум гузаронида шудаанд. Тибқи ҷадвалҳои автореферат, дар ҳар чор гурӯҳ баъд аз истифодаи методика нишондиҳандаҳои дониш, маҳорати амалӣ ва ҳавасмандӣ беҳтар гардидаанд. Ин маълумот аз имконияти истифодаи методика дар муҳити воқеии таълим шаҳодат медиҳад.

Арзиши асосии таҳқиқот дар он аст, ки ба омодасозии мутахассиси кордон, эҷодкор ва мутобиқшаванда таваҷҷуҳ мекунад. Пешниҳодҳои методӣ ва веб-барномаи омӯзишӣ метавонанд барои бознигарии машғулиятҳои амалӣ, таҳияи супоришҳои лоиҳавӣ ва ташкили омӯзиши мустақилона истифода шаванд. Аз ин рӯ, автореферати диссертатсияи Ғуломов Суҳроб Рустамовичро аз ҷиҳати мазмуну аҳаммияти амалӣ мусбат арзёбӣ намуда, онро ба самти ихтисоси 6D011100 – Информатика (6D011102 – Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) мувофиқ медонем. Довталаб сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси мазкур мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти
кафедраи математикаи олӣ
ва зеҳни сунъии Донишкадаи кӯҳию
металургии Тоҷикистон Туев Шоҳин Шоевич

Имзои Ш.Ш.Туевро тасдиқ менамоям.
Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишкадаи кӯҳию металлургии Тоҷикистон Мӯминова Д.М.

Маълумот барои тамос: 735730, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Бӯстон, кӯчаи Баротов А.6. Тел:+992927531988; E-mail: Shohin-8888@mail.ru

“18” 11.2026с.

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ғуломов Суҳроб Рустамович дар мавзуи «Мазмун ва хусусиятҳои педагогии истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар таълими веб-дизайнерҳои оянда», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D011100 - Информатика (6D011102 - Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) пешниҳод шудааст

Автореферати диссертатсияи Ғуломов Суҳроб Рустамович аз нигоҳи пайванди масъалагузории педагогӣ бо натиҷаҳои озмоишӣ қолиби таваҷҷуҳ аст. Дар он саволи асосӣ равшан гузошта шудааст: дар кадом шароит истифодаи технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ метавонад сатҳи омодагии касбии веб-дизайнерони ояндаро беҳтар созад? Барои посух ба ин савол муаллиф таҳлили назариявӣ, амсиласозӣ, усулҳои пурсишӣ мушоҳида ва омӯзиши таҷрибавиро ба ҳам пайвастааст.

Мантиқи таҳқиқот ва тарҳи озмоиш

Таҳқиқот солҳои 2021–2025 дар се марҳила амалӣ гардидааст: омӯзиши заминаҳои назариявӣ ва барномаҳои таълимӣ; таҳия ва санҷиши равишҳои нави таълимӣ; ҷамъбасту коркарди омории маълумот. Тибқи автореферат, 84 нафар донишҷӯ ва 18 нафар омӯзгор ба корҳои таҷрибавӣ ҷалб шудаанд. Пойгоҳи озмоиширо ду муассисаи дорои самти мувофиқи таълимӣ ташкил дода, маълумот оид ба донишҷӯёни курсҳои сеюм ва чорум дар чор гурӯҳ ҷамъоварӣ шудааст. Ин интихоби пойгоҳҳо имкон додааст, ки методика дар ду муҳити таълимӣ санҷида шавад.

Натиҷаҳои мушаххас

Маводи ҷадвалҳои 3 ва 4 нишон медиҳад, ки дар гурӯҳи курси сеюми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ сатҳи дониши назариявӣ аз 60% то 85%, малакаҳои амалӣ аз 55% то 82% ва ҳавасмандӣ ба омӯзиш аз 65% то 88% боло рафтааст. Дар гурӯҳи курси сеюми Донишкадаи давлатии санъати тасвирӣ ва дизайни Тоҷикистон ин нишондиҳандаҳо мутаносибан аз 58% то 84%, аз 53% то 80% ва аз 62% то 87% расидаанд. Динамикаи мусбат дар гурӯҳҳои курсҳои чорум низ сабт шудааст. Бартарии пешниҳоди мазкур дар он аст, ки натиҷаҳо танҳо бо ибораҳои умумӣ ифода наёфта, дар ҷадвалу диаграммаҳо рақамгузорӣ шудаанд.

Саҳми илмӣ ва педагогӣ

Аз ҷиҳати мухтаво, пешниҳод намудани амсилаи педагогии истифодаи маҷмуии ТИК ва методикаи «Тартиби таълимии интерактивии веб-дизайн» қобили дастгирист. Ин методика ба супоришҳои лоиҳавӣ, омӯзиши фаъол, муҳити виртуалӣ ва ҳамкории донишҷӯён такя мекунад. Ҳамчунин, таҳияи веб-барномаи омӯзишӣ, ки дар он ҷузъҳои тарроҳии графикӣ ва барномасозии веб муттаҳид карда шудаанд, имкон медиҳад натиҷаҳои назариявӣ ба фаъолияти амалии таълимӣ гузаронда шаванд. Дастоварди дигар диққат додан ба ҳавасмандии донишҷӯён ҳамчун нишондиҳандаи мустақили самаранокии таълим мебошад.

Хулоса

Автореферат баёнгари пайдарпайии масъалагузорӣ, пешниҳод намудани роҳи ҳалли методӣ ва санҷиши озмоишии он мебошад. Дар он натиҷаҳои илмӣ бо маводи таҳқиқотӣ пайваст шуда, тавсияҳо барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ пешниҳод гардидаанд. Аз нигоҳи мантиқ ва мазмун, таҳқиқот ба ихтисоси 6D011100 – Информатика (6D011102 – Назария ва технологияи таълими информатика (таҳсилоти касбӣ)) мувофиқ аст. Дар асоси маводи автореферат, кори Ғуломов Суҳроб Рустамовичро мусбат арзёбӣ намуда, довталаброн сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси зикршуда мешуморем.

Муқарриз:
номзади илмҳои педагогӣ,
и.в дотсенти кафедраи технологияҳои
барномасозии Донишгоҳи инноватсия
ва технологияҳои рақамии Тоҷикистон: Мисрализода Фирӯза
Назримад

Телефон: (+992) 98 754 2462

„Имзои Мисрализода Ф.Н.-ро тасдиқ мекунам”.
Сардори раёсати рушди кадрҳо
ва коргузории Донишгоҳи инноватсия
ва технологияҳои рақамии Тоҷикистон: Мухторзода С.Г.

12.11.2026